

PREDLOG

Na osnovu člana 26 stav 3 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni list CG“, br. 56/09, 34/14, 1/15, 30/17 i 59/21), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2025. godine, donijela je

UREDBU

O REALIZACIJI I POSTUPKU KORIŠĆENJA SREDSTAVA IZ MJERE 9 – TEHNIČKA POMOĆ IZ INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI EVROPSKE UNIJE (IPARD III PROGRAM)

Predmet

Član 1

Ovom uredbom uređuje se realizacija i postupak korišćenja sredstava finansijske podrške, za sprovođenje mjera ruralnog razvoja iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć Evropske unije (IPA) za Tehničku pomoć (u daljem tekstu: Mjera 9) u skladu sa Programom razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD-a III 2021–2027 (u daljem tekstu: IPARD III program).

Korisnici sredstava podrške Mjere 9

Član 2

Korisnik Mjere 9 je Direktorat za ruralni razvoj Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i poljoprivrede – IPARD Upravljačko tijelo (u daljem tekstu: Upravljačko tijelo).

U toku sprovođenja Mjere 9, Upravljačko tijelo je obavezno da:

- izradi predlog Godišnjeg akcionog plana za Mjeru 9 (u daljem tekstu: Akcioni plan);
- podnese organu uprave nadležnom za sprovođenja mjera podrške poljoprivredne politike, politike ruralnog razvoja i politike ribarstva finansiranih iz sredstava Evropske unije i drugih izvora (u daljem tekstu: Agencija) usvojeni Akcioni plan;
- podnese Agenciji zahtjev za podršku, zajedno sa potrebnom dokumentacijom, a zahtjev za podršku može da se šalje od dana prijema poziva za slanje zahtjeva za podršku, do 31. decembra tekuće godine za koju je Akcioni plan usvojen;
- sprovodi postupak javne nabavke u skladu sa pravilima propisanim u Praktičnom vodiču o procedurama ugovaranja za spoljne aktivnosti Evropske unije (u daljem tekstu: PRAG);
- dostavi Agenciji listu članova Komisije za evaluaciju, ukoliko procedure PRAG-a to zahtijevaju u konkretnom slučaju;
- dostavlja Agenciji zahtjev za isplatu sredstava, zajedno sa potrebnom dokumentacijom nakon realizacije aktivnosti iz Akcionog plana.

Sredstvima podrške koja se dodjeljuju kroz Mjeru 9 finansiraju se aktivnosti vezane za pripremu, praćenje, evaluaciju i promociju IPARD III programa i rad Nacionalne mreže za ruralni razvoj.

Mjera 9 sprovodi se u skladu sa odredbama IPARD III programa, Akcionog plana i povezanim troškovima iz Liste prihvatljivih troškova za Mjeru 9, koja je data u Prilogu 1.

Fiksni troškovi

Član 3

Izuzetno od člana 2 stav 2 alineja 4 ove uredbe, postupak javne nabavke po PRAG procedurama ne sprovodi se za sljedeće fiksne troškove:

- avionske karte – ekonomski razred;
- karte za voz, autobus, brod i taxi;
- korišćenje privatnog automobila u službene svrhe;
- kotizaciju za seminare, konferencije i radionice;
- iznajmljivanja izložbenog prostora;
- pretplatu za štampana i on-line izdanja;
- dnevnicu za putovanja unutar i izvan Crne Gore;
- smještaj unutar i izvan Crne Gore; i

- druge slučajeve za koje PRAG ne propisuje sprovođenje javne nabavke.

Za sve troškove iz stava 1 ovog člana, za koje iznosi nijesu uređeni nacionalnim zakonodavstvom, Upravljačko tijelo mora da dostavi dokumentaciju na osnovu koje se dokazuju iznosi troškova za ostale aktivnosti.

Zahtjev za dodjelu podrške

Član 4

U toku sprovođenja Mjere 9, Agencija je dužna da:

- uputi Upravljačkom tijelu poziv za dostavljanje zahtjeva za dodjelu podrške iz Mjere 9, za koju je Akcioni plan usvojen, sa potrebnim obrascima u elektronskom obliku;
- nakon prijema zahtjeva za dodjelu podrške Upravljačkog tijela, sprovede administrativnu kontrolu postupka javne nabavke i provjeri prihvatljivost tražene investicije u skladu sa Akcionim planom i PRAG procedurama;
- nakon sprovedene administrativne kontrole, dostavi Upravljačkom tijelu obavještenje o odobrenju aplikacije;
- izvrši plaćanje odobrenih troškova u vezi sa sprovedenim aktivnostima, na način propisan članom 12 ove uredbe.

Upravljačko tijelo, po prijemu poziva iz stava 1 alineje 1 ovog člana, dostavlja Agenciji:

- zahtjev za dodjelu podrške uz dokumentaciju u skladu sa PRAG-om;
- dokumentaciju propisanu pozivom za dostavljanje zahtjeva u odvojenoj koverti, sa jasno naznačenom napomenom na koverti „Ne otvarati“.

Ako su predmet zahtjeva za dodjelu podrške troškovi iz člana 3 stav 1 ove uredbe Upravljačko tijelo nije obavezno da dostavlja dokumentaciju iz stava 2 alineja 2 ovog člana.

Sve fiksne troškove iz člana 3 ove uredbe, Upravljačko tijelo dostavlja Agenciji na kvartalnom nivou.

Administrativna kontrola zahtjeva

Član 5

Agencija vrši administrativnu kontrolu zahtjeva za dodjelu podrške.

Nakon sprovedene administrativne kontrole, prihvatanja zahtjeva i dokumentacije po pozivu i sprovedenog postupka javne nabavke, Agencija i Upravljačko tijelo zaključuju Ugovor o dodjeli sredstava podrške.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, Ugovor o dodjeli sredstava podrške se ne zaključuje za troškove iz člana 3 ove uredbe.

Odbijanje zahtjeva za dodjelu podrške

Član 6

Zahtjev za dodjelu podrške odbiće se ako:

- a) zahtjev nije blagovremen, potpun i nije izvršena dopuna dokumentacije;
- b) zahtijevana aktivnost nije u skladu sa Akcionim planom;
- c) troškovi navedeni u zahtjevu za dodjelu podrške nijesu predviđeni u Prilogu 1 ove uredbe;
- d) je utvrđeno dvostruko finansiranje;
- e) podnosilac zahtjeva onemogućuje obavljanje kontrole na terenu;
- f) je kontrolom na terenu utvrđeno drugačije činjenično stanje u odnosu na zahtjev za isplatu sredstava podrške;
- g) nema dovoljno sredstava za isplatu;
- h) tenderska dokumentacija po pozivu za dostavljanje zahtjeva nije odobrena;
- i) postupak javne nabavke nije sproveden u skladu sa PRAG-om, ovom uredbom i Ugovorom o dodjeli sredstava podrške;
- j) je utvrđena nepravilnost iz Zakona o potvrđivanju Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore o

modelima sprovođenja finansijske podrške EU Crnoj Gori u okviru instrumenta za pretpristupnu podršku (IPA III);

k) se utvrdi da zahtjev ne ispunjava uslove propisane zakonom.

Ako se postupak sprovođenja javne nabavke sastoji iz više partija, neodobravanje jedne partije je bez uticaja na prihvatljivost druge partije postupka javne nabavke u sklopu iste aktivnosti, ako se prihvatljive partije javne nabavke odnose na dio investicije koji predstavlja samostalnu funkcionalnu cjelinu.

Komisija za evaluaciju

Član 7

Upravljačko tijelo će prije isteka roka za podnošenje ponuda u postupku javne nabavke, dostaviti Agenciji predlog članova Komisije za evaluaciju sa objašnjenjem načina izbora predloženih članova.

Ako je sastav komisije iz stava 1 ovog člana, prihvatljiv u zavisnosti od tipa javne nabavke, Agencija izdaje pismo odobrenja.

Na sjednicama Komisije za evaluaciju, predstavnici Agencije prisustvuju u svojstvu posmatrača u skladu sa PRAG procedurama.

Otvaranje i ocjenjivanje ponuda

Član 8

Upravljačko tijelo sprovodi postupak otvaranja i ocjenjivanja ponuda i o tome sačinjava izvještaj koji dostavlja Agenciji na odobrenje, a kod međunarodne zatvorene procedure javne nabavke, dostavlja Izvještaj o užem izboru.

Ugovor o dodjeli sredstava podrške

Član 9

Nakon odobrenja zahtjeva iz člana 4 ove uredbe, sprovedene procedure nabavki i odabira najbolje rangirane ponude u skladu sa PRAG procedurama Agencija i Upravljačko tijelo zaključuju Ugovor o dodjeli sredstava podrške.

Ugovor iz stava 1 ovog člana sadrži:

- maksimalno prihvatljivi iznos troškova za aktivnosti za koje je sklopljen ugovor;
- način sprovođenja realizacije aktivnosti investicije;
- uslove koji se odnose na ispunjenje prava i obaveza Upravljačkog tijela i Agencije a u vezi sa realizacijom investicije;
- uslove koji se odnose na izmjene ili raskid ugovora.

Izmjena ugovora o dodjeli sredstava podrške

Član 10

Upravljačko tijelo može prilikom realizacije aktivnosti iz Priloga 1 ove uredbe, da zatraži izmjenu ugovora o dodjeli sredstava podrške.

Ugovor sa ponuđačem

Član 11

Upravljačko tijelo dostavlja Agenciji na odobrenje predlog Ugovora sa ponuđačem, u roku od 15 dana od dana zaključivanja Ugovora o dodjeli sredstava podrške, ako je Upravljačko tijelo bilo obavezno da sprovede postupak javne nabavke prije zaključivanja tog Ugovora.

Ugovor sa ponuđačem Upravljačko tijelo može zaključiti samo nakon zaključivanja Ugovora sa Agencijom.

Upravljačko tijelo mora poslati Agenciji jedan primjer Ugovora zaključenog sa ponuđačem.

Isplata sredstava podrške

Član 12

Upravljačko tijelo podnosi zahtjev za isplatu sredstava podrške u cjelosti nakon završetka investicije ili zahtjev za isplatu podrške po fazama investicije koje su definisane ugovorom, u roku utvrđenom ugovorom o dodjeli sredstava podrške.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavljaju se:

- računi, dokazi o uplati i drugi dokazi o plaćenim troškovima;
- drugi dokazi u skladu sa ugovorom i pozivom.

Troškovi nastali radi realizacije investicije, moraju da budu plaćeni u potpunosti, a investicija u potpunosti realizovana do podnošenja zahtjeva za isplatu i/ili faznog zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Za zahtjeve iz stava 1 ovog člana koji sadrže samo fiksne troškove Upravljačko tijelo će poslati Agenciji zahtjev za isplatu fiksnih troškova na kraju svakog kvartala tekuće godine zajedno sa pratećom dokumentacijom.

Ako se kontrolom zahtjeva iz stava 1 ovog člana utvrdi neprihvatljiv trošak, iznos tražene podrške se umanjuje za iznos neprihvatljivog troška.

Nakon provjere zahtjeva iz stava 1 ovog člana i potrebne dokumentacije, Agencija donosi odluku o isplati sredstava podrške.

Agencija će odbiti zahtjev iz stava 1 ove uredbe, ako:

- a) investicija nije realizovana u skladu sa uslovima propisanim zakonom, ugovorom i ovom uredbom;
- b) prikazani troškovi ne spadaju u troškove definisane Akcionim planom;
- c) se oprema koja je predmet investicije za koji se traže sredstva podrške koristi suprotno njenom namjeni u skladu sa ugovorom;
- d) se utvrdi razlika između dokaza priloženih uz zahtjev iz stava 1 ovog člana i činjeničnog stanja utvrđenog prilikom vršenja kontrole na terenu;
- e) se utvrdi da je investicija započeta prije potpisivanja ugovora izuzev fiksnih troškova;
- f) ako se utvrdi da dobavljač nije sa liste iz Priloga 2 ove uredbe;
- g) se administrativnom ili kontrolom na terenu utvrdi da nabavljena roba i/ili oprema nije nova;
- h) je utvrđeno dvostruko finansiranje;
- i) procedura nabavke nije sprovedena u skladu sa PRAG-om;
- j) ako troškovi iz zahtjeva iz stava 1 ovog člana nijesu na listi iz Priloga 1 ove uredbe;
- k) je onemogućena kontrola na terenu od strane korisnika.

Kontrola na terenu

Član 13

Agencija sprovodi kontrolu na terenu prije ugovaranja, po potrebi ako je sprovedena javna nabavka, za vrijeme odvijanja aktivnosti i prije plaćanja, kao i u toku trajanja ugovora.

Upravljačko tijelo je obavezno da obavijesti Agenciju, o sprovođenju aktivnosti iz Akcionog plana na terenu.

Agencija može da najavi Upravljačkom tijelu kontrolu na terenu 48 sati prije početka kontrole.

Kontrolu na terenu mogu da sprovedu organ državne uprave nadležan za poslove finansija i Revizorsko tijelo Crne Gore.

Organizaciona jedinica u Agenciji koja vrši kontrolu na terenu neće obavljati kontrolu studijskih putovanja, seminara, radionica, obuka koji se održavaju izvan granica Crne Gore, kao ni studijskih putovanja, seminara, radionica, obuka koji se održavaju u Crnoj Gori, a traju manje od tri dana.

Kontrola aktivnosti iz stava 5 ovog člana obavljaće se administrativno u organizacionoj jedinici u Agenciji koja vrši autorizaciju plaćanja.

Tokom trajanja aktivnosti iz stava 5 ovoga člana, Upravljačko tijelo je dužno da za vrijeme odvijanja aktivnosti sačini i dostavi fotodokumentaciju koja će vjerodostojno prikazati: vidljivost,

lokaciju aktivnosti, lokacije smještaja učesnika aktivnosti, označavanje aktivnosti kao i drugih troškova (keteringa, prevođenje, zakup opreme za simultano prevođenje i slično).

Povraćaj sredstava podrške

Član 14

Ako je utvrđena nepravilnost nakon isplate sredstava podrške, Agencija će pokrenuti postupak za povraćaj sredstava podrške i donijeti odluku o povraćaju dijela sredstava Evropske unije ako se:

- a) utvrdi da je Korisnik postupao suprotno odredbama ove Uredbe i/ili Ugovora i drugih propisa koji se odnose na prihvatljivost investicije;
- b) utvrde administrativne greške koje su prouzrokovale pogrešan obračun plaćanja Upravljačkog tijela;
- c) utvrdi da je korisnik ostvario sredstva na osnovu netačnih podataka, odnosno ostvario suprotno propisanim uslovima poziva, ugovora i ove uredbe;
- d) utvrdi da se nakon izvršene isplate sredstava podrške na osnovu naknadne administrativne kontrole na terenu ili revizije korišćenja isplaćenih sredstava podrške utvrdi nepravilnost od strane Upravljačkog tijela;
- e) Upravljačko tijelo ne dopusti obavljanje kontrole na terenu;
- f) da se ex-post kontrolom na terenu utvrdi da je investicija uništena, oštećena do te mjere da investicija ne predstavlja funkcionalnu cjelinu ili otuđena suprotno ugovoru.

Upravljačko tijelo se obavezuje da će izvršiti povraćaj sredstava u roku od 30 dana od dana prijema Odluke o povraćaju sredstava.

Ako Upravljačko tijelo ne postupi u skladu sa stavom 2 ovoga člana, Agencija obavještava organ državne uprave nadležan za poslove finansija.

Dvostruko finansiranje

Član 15

Projekti koji se finansiraju u okviru IPARD III programa ne mogu se dodatno finansirati sredstvima iz:

- Evropske unije;
- budžeta Crne Gore i lokalne samouprave;
- donacija.

Prilozi

Član 16

Prilozi 1 i 2 čine sastavni dio ove uredbe.

Stupanje na snagu

Član 17

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj:

Podgorica, _____ 2025. godine

VLADA CRNE GORE

**Predsjednik,
Mr Milojko Spajić**

LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA - Mjera 9 „Tehnička Pomoć“

Troškovi povezani sa sljedećim **aktivnostima** smatraće se prihvatljivim:

- Pružanje podrške za monitoring i evaluaciju programa.
- Da obezbijedi adekvatan protok informacija i promovisanje IPARD programa.
- Podrška izradi studija, obukama, posjetama i seminarima sa ciljem unapređenja kapaciteta IPARD administracije i korisnika.
- Da pruži podršku za eksternu ekspertizu.
- Da pruži podršku za osnivanje i pripremu potencijalnih Lokalnih akcionih grupa (LAG-ova).
- Da pruži podršku unapređenju kapaciteta nacionalnih savjetodavnih usluga, kako bi se osposobili za pružanje savjetodavnih usluga u okviru Mjere 10 – „Savjetodavne usluge“ - u IPARD programu.
- Unaprijeđenje kapaciteta lokalnih tijela (npr. opština, regionalnih subjekata) koji podržavaju implementaciju IPARD programa.
- Jačanje administracije koja upravlja IPARD programom.

Sljedeće **kategorije troškova** treba smatrati prihvatljivim:

- Troškovi vezani za funkcionisanje Odbora za nadgledanje.
- Troškovi vezani za promociju i vidljivost IPARD programa.
- Troškovi prevođenja i tumačenja dokumenata pomenutih u okvirnom finansijskom sporazumu, sektorskom i finansijskim sporazumima i onih dokumenata koje je zatražila Komisija.
- Troškovi vezani za izgradnju kapaciteta IPARD subjekata, uključujući tehnička tijela i nacionalne savjetodavne službe, za obavljanje poslova vezanih sa implementacijom IPARD-a.
- Troškovi vezani za „sticanje vještina“ za pripremu potencijalnih lokalnih akcionih grupa LAG-ova za sprovođenje mjere „Realizacija lokalnih razvojnih strategija ruralnog razvoja – LEADER pristup“.
- Troškovi vezani za pripremu, smanjenje administrativnog opterećenja za korisnike ili efikasnije sprovođenje mjera u programu kako bi se osigurala njihova efikasnost, uključujući pilot projekte za one mjere čija je akreditacija predviđena u kasnijoj fazi.
- Troškovi vezani za evaluaciju IPARD programa.
- Troškovi povezani sa osnivanjem i radom nacionalne mreže za ruralni razvoj.
- Troškovi povezani sa nabavkom IT opreme i softverskih licenci za potrebe IPARD implementacije. (Napomena: Ovi troškovi su ograničeni do 5% budžeta TA).
- Troškovi povezani sa sprovođenjem politike održivih ljudskih resursa u IPARD III tijelima (Napomena: Uvođenje ovog troška može se obaviti tek nakon prethodnog odobrenja Komisije i može biti vremenski ograničeno).
- Troškovi povezani sa uspostavljanjem i radom pilot projekata u uspostavljanju saradnje u kratkim lancima vrijednosti i lancima vrijednosti za proizvode visokog kvaliteta.

Napomena: Troškovi trebaju biti detaljno obuhvaćeni godišnjim indikativnim Akcionim planom tehničke pomoći, koji će odobriti Odbor za nadgledanje u skladu sa članom 54(10) Sektorskog sporazuma.

Napomena: Aktivnosti koje se odnose na izgradnje kapaciteta, koje nijesu povezane sa administracijom i sprovođenjem IPARD programa, nijesu prihvatljive.

DRŽAVE PORIJEKLA DOBAVLJAČA

Dobavljači robe i usluga koje se koriste za realizaciju investicije moraju biti porijeklom iz sljedećih država:

DRŽAVE PORIJEKLA DOBAVLJAČA

Dobavljači robe i usluga koje se koriste za realizaciju investicije moraju biti porijeklom iz sljedećih država:

1. EU Member States / Države članice EU:

Austria/Austrija
 Belgium/Belgija
 Bulgaria/Bugarska
 Cyprus/Kipar
 Croatia/Hrvatska
 Czech Republic/Republika Češka
 Denmark/Danska
 Estonia/Estonija
 Finland/Finska
 France/Francuska
 Germany/Njemačka
 Greece/Grčka
 Hungary/Mađarska
 Ireland/Irska
 Italy/Italija
 Latvia/Letonija
 Lithuania/Litvanija
 Luxembourg/Luksemburg
 Malta/Malta
 Netherlands/Holandija
 Poland/Poljska
 Portugal/Portugal
 Romania/Rumunija
 Slovakia/Slovačka
 Slovenia/Slovenija
 Spain/Španija
 Sweden/Švedska

2. European Economic Area/Evropsko Ekonomsko Područje: Iceland/Island, Liechtenstein/Lihtenštajn, Norway/, Norveška

3. IPA Beneficiaries States:/Zemlje korisnice IPA-e

Albania/Albanija
 Bosnia-Herzegovina/Bosna i Hercegovina
 North Macedonia/Sjeverna Makedonija
 Turkey/Turska
 Montenegro/Crna Gora
 Serbia/Srbija

Kosovo under the UNSCR n° 1244/1999 / Kosovo, UNSCR br. 1244/1999 / Kosovo prema Rezoluciji SB UN br. 1244/1999 / Kosovo, UNSCR br. 1244/1999.

4. Countries that are beneficiaries of the European Neighbourhood and Partnership/Instrument/Zemlje korisnice Instrumenta evropskog susjedstva i partnerstva:

Algeria/Alžir
 Armenia/Jermenija
 Azerbaijan/Azerbejdžan
 Belarus/Bjelorusija

Egypt/Egipat
Georgia/Gruzija
Israel/Izrael
Jordan/Jordan
Lebanon/Liban
Libya/Libija
The Republic of Moldova/Moldavija
Morocco/Maroko
Occupied Palestinian Territory/Okupirana Palestinska teritorija
Syria/Sirija
Tunisia/Tunis
Ukraine/Ukrajina